

Soud zpřísnil trest za masakr

Učitel, který zastřelil v Raškovících studentku, stráví ve vězení sedmadvacet let

JAROSLAV PERDOCH
KAROLÍNA PÉŘINOVÁ

Ostrava, Olomouc – Učitel Ondřej Dlouhý, který vloni v listopadu v Raškovících zastřelil sedmnáctiletou studentku i jejího dědečka a vážně zranil její babičku, stráví ve vězení sedmadvacet let. S definitivní platností o tom včera rozhodl Vrchní soud v Olomouci, jenž Dlouhému zvýšil trest o tři roky.

Krajský soud v Ostravě Dlouhému v srpnu uložil čtyřadvacet let. Proti tomu se odvolal jak Dlouhý, tak i státní zástupce. Dlouhý argumentoval tím, že jednal v rozrušení a na vraždy se nepřipravoval. Proto požadoval nižší trest. Žalobce se naopak domáhal tvrdšího postihu a odvolací senát mu dal nakonec za prav-

TREST. Ondřej Dlouhý byl odsouzen k sedmadvaceti rokům vězení. Foto: Deník/Pavel Sonnek

du. Jedenatřicetiletý Dlouhý se s dívkou seznámil ve frýdecko-místecké škole, kam nastoupil v loňském roce jako učitel angličtiny. Přestože dívka neučil, začala podle jeho výpovědi vyhledávat jeho přítomnost a kontaktovala jej

na sociální síti. Vztah začal být postupem času důvěrnější, společně se svěřovali se svými problémy a detaily z osobního života. Sexuální vztah však pedagog popřel. S dívkou se měli jen políbit.

Dlouhý uvedl, že dívka přestala reagovat na zprávy a chtěla jejich vztah ukončit. Začala mu vyhrožovat, že jeho ženě i vedení školy o románu řekne. Zhrzený pedagog se zároveň začal bát o svou kariéru i rodinu. Vztah učitele a mladé studentky se nadále vyostřoval, dívka údajně chtěla nechat učitele zbit svým bývalým přítelem a stále mu vyhrožovala prozrazením. Podle znalců chápal učitel útok studentky jako svou „sociální smrt“.

Zhrzený muž se ze strachu o svou kariéru i manželství od-

hodlal k zoufalému činu a vybavený třemi legálně drženými zbraněmi se vydal k domu dívky, kde měl podle státního zástupce vystřílet až přes stovku nábojů. „Ty jsi mi zničila celý život a já ti ho zničím taky,“ řekl Dlouhý těsně před zastřelením dívky a dědečka.

Soudní znalci u Dlouhého diagnostikovali smíšenou poruchu osobnosti. Ta se projevovala mimo jiné nedostatkem sebevědomí a sebeucty. Přesto si byl podle soudkyně vědom následku svého činu, který naplánoval, a je tedy trestně zodpovědný za své jednání.

Proti rozsudku olomouckého vrchního soudu již není odvolání. Dlouhý může pouze podat dovolání k Nejvyššímu soudu, což ale nemá vliv na okamžitý nástup do vězení.

Žhář z Národní už je obviněn

Haviřov – Triadvacetiletý Michal S. byl v úterý obviněn z několika trestných činů souvisejících s tím, jak toho dne ráno podpálil kontejnery na odpad, osobní auto a dům, ve kterém bydlí.

Hasiči vyjžděli k požárům v Národní třídě dvakrát. Poprvé o půl druhé, podruhé o hodinu později. Přivolał je přímo žhář, který se patrně kochal pohledem na modrá světla hasičských vozů a snahu hasičů ztlapat plameny. Když zdolali jeho první ohýnek, který zničil plastové kontejnery a osobní

auto, založil další požár. Tentokrát podpálil koberec ve sklepním boxu v domě, kde bydlí. Hasičům pak ochotně hodil klíče od domu, aby se do sklepa dostali. Vzhledem ke své dřívější žhářské minulosti se asi ani příliš nedivil, když si pro něj přišli policisté. Po několika hodinách byl obviněn.

„Komisař“ muze obvinil z poškození cizí věci a obecného ohrožení, za které mu hrozí až osm let vězení. V minulosti byl muž čtyřikrát trestán, uvedla policejní mluvčí Zlataše Viačková. (bb)

Podpálil halu, trestu neujde

Třinec – Třinečtí kriminalisté už vědí, kdo založil požár ve sportovní hale v Třinci. Žhář svůj čin spáchal 26. října odpoledne, kdy byl objekt po rozsáhlé rekonstrukci pro veřejnost oficiálně otevřen.

Mezi lidmi, kteří se tehdy do haly přišli podívat, byl i dvaadvacetiletý muž z Třince. Ten však měl zcela jiné úmysly. Hlavou mu probleskl nápad, že by zde mohl zapálit odpadkové koše a plastové části záchodu. Od pouhé zvrácené myšlenky k samotnému činu napomohl i vypitý alkohol, pod jehož vlivem mladý žhář konal. Kolem šestnácté hodiny zahalil hustý dým dámské a pánské toalety.

„Kouř se následně rozprostřel i do dalších prostor sportovní haly. Došlo k jejímu zadymění a následnému pokrytí černým popelem. Naštěstí se požár nerozšířil a hořící vybavení haly se záhy podařilo uhasit. Následky jsou ale nezanedbatelné. Následná škoda zapříčiněná zadyměním byla předběžně vyčíslena na čtyři sta tisíc korun,“ potvrdil frýdecko-místecký policejní mluvčí Vlastimil Starýk.

Mladého žháře se podařilo společným úsilím třinečtých policistů a kriminalistů před pár dny dopadnout. Ten se k činu přiznal a uvedl, že hlavní podíl na jeho jednání měl skutečně alkohol. (sru)

Policisté vyvedli seniora z hořící kuchyně

Ostrava – Pohotoví zákrok, který skončil záchranou osmdesátiletého muže z hořícího bytu, předvedli v úterý ostravští strážníci. Požár vypukl v kuchyni bytu panelového domu v ulici Ludvíka Poděště v Ostravě-Porubě.

Policisté vyhodnotili situaci jako velmi závažnou a dům evakuovali. Následně vnikli do bytu, ve kterém hořelo. „Jeden z policistů neváhal a přesilně zakouřený prostor a téměř nulovou viditelnost našel v kuchyni osmdesátiletého nájem-

níka. Druhý se vrátil do vozidla, vzal z něj příruční hasiči přístroj a uhasil plameny. Ty již zachvátily téměř celou kuchyňskou linku,“ popsal situaci mluvčí ostravské policie Petr Svoboda s tím, že seniora policisté předali záchranářům.

Ohnisko požáru se nacházelo poblíž stupáček, a nebyť včasného zákroku, mohlo dojít k velmi rychlému rozšíření požáru. Definitivní tečku za ním pak udělali hasiči. Senior přiznal, že usnul při vaření. Škoda je padesát tisíc korun. (per)

Seriál o novém občanském zákoníku

Rubrika je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka

PETR KAUSTA. Autor je advokát z advokátní kanceláře Kausta & Zientková & partneři.

SLOVO PRÁVNÍKA...

Mit v rukou pravomocný rozsudek o rozvodu manželství neznamena ještě vítězství, tak jak si mnoho rozvedených manželů myslí. Rozvodem manželství mohou vzniknout ještě závažnější problémy než ty, které rozvrát manželství zapříčinily. Téměř vždy však spory souvisí s majetkem či penězi. Následky rozvodu manželství mohou být rozličné, někdo se omezí pouze na změnu příjmení, někdo zase trvá na majetkovém vypořádání, ba i na výživě své, jako rozvedeného manžela. Zákon se snaží mnoho sporů eliminovat, a to tím, že stanoví podpůrná pravidla pro řešení následků rozvodu manželství. Tak např. upravuje podmínky, za kterých může jeden z rozvedených manželů žádat vystěhování toho druhého z bytu.

NEZAPOMEŇTE

- Pokud má jeden z bývalých manželů vlastnické právo nebo závazkové právo (např. nájem) a druhý z manželů má slabší právo (např. jen právo bydlení), rozhodne soud ve prospěch silnějšího práva, přičemž zákon nespojuje zrušení práva bydlení se zajištěním bytové náhrady (§ 769).
- Pokud např. rodiče svolili, aby v jejich bytě bydlel syn s manželkou, a manželství rozvodem zanikne, mají právo žádat vystěhování toho, od kterého bylo právo druhého z manželů bydleť přímo odvozeno (tedy manželku syna) – § 770.
- U smluveného rozvodu je jednou z podmínek mít dohodu vyřešenou otázku bydlení po rozvodu manželství, jinak soud nemůže ke smluvenému rozvodu přistoupit. Dohoda vyžaduje písemnou formu s úředně ověřenými podpisy (§ 757 odst. 2 ve spojení s § 757 odst. 1 písm. c).

Následky rozvodu manželství – příjmení, výživné a bydlení

Příběh ze života

Jaromír Malina manželkou Hanou žil v družstevním bytě, který užívali na základě společného nájmu bytu mezi manžely. Družstevní podíl v družstvu je součástí společného jmění manželů.

Po pěti letech manželství se rozhodli jít si každý svou cestou, a proto Jaromír podal ná-

vrh na rozvod manželství a soud za necelých pět měsíců manželství rozvedl. Nastal však problém, že žádný z manželů nehodlal opustit společnou domácnost. Jaromír argumentoval tím, že o získání bytu se zasloužil zejména on a také je má větší podporu členské schůze družstva. Hana Malinová argumentovala za-

KDE PRÁVNÍ ÚPRAVU NÁSLEDKŮ ROZVODU NALEZNETE?
§ 759 – 770 v části druhé, hlavě první, dílu pátém, oddílu třetím zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

RADA PRO HANU MALINOVOU

- Paní Malinová by měla podat soudu návrh, aby bylo zrušeno společné právo nájmu k bytu s tím, že bude mít výlučné členství v bytovém družstvu a současně bude výlučnou nájemkyní bytu.
- Všechny argumenty mají svou váhu, neboť je zákon výslovně předepisuje nebo je předpokládá soudní praxe (§ 768 odst. 1, věta za středníkem).
- V tomto případě však zvláštní zájem na péči o nezletilé dítě, a jelikož dítě do výlučné péče svěřil paní Malinová, měl by soud k této zákonné podmínce přihlídnout a rozhodnout ve prospěch paní Malinové.
- Za silnější právo se považuje také to, když jeden z manželů je výlučným členem družstva, zatímco druhý z manželů nikoli.
- Soud však může paní Malinové uložit povinnost zajistit pro jejího bývalého manžela bytovou náhradu. Pokud se tak stane, může její manžel dále byt obývat do té doby, než paní Hana onu bytovou náhradu zajistí (§ 768 odst. 2, věta první).
- V neposlední řadě se manželé musí dále ještě vypořádat za zrušené členství jednoho z nich.

se tím, že jí ještě před rozvodem bylo soudně s účinností po rozvodu svěřeno do péče

desetileté dítě a že se nehodlá s dítětem nikam stěhovat. S prosbou o pomoc, jak tu-

to situaci vyřešit, se paní Hana Malinová obrátila na: www.pravnlinka.cz.

JAKÉ JSOU NÁSLEDKY ROZVODU MANŽELŮ?

Změna příjmení rozvedeného manžela

Z povahy věci se změna bude týkat pouze těch, kteří při uzavření manželství přijali příjmení druhého manžela. Po rozvodu manželství může rozvedený manžel oznámit svému místně příslušnému matričnímu úřadu, že přijímá své dřívější příjmení. Má na to ze zákona šestiměsíční lhůtu (v zákoně o rodině činila tato lhůta pouze jeden měsíc), která počíná běžet od právní moci rozsudku, kterým bylo manželství rozvedeno. Matriční úřad bere žádost na vědomí a nijak o ní nerozhoduje. Druhý z rozvedených manželů nemůže se změnou dělat vůbec nic. Nemůže tedy změnu vynutit, ani jí nijak zabránit. Příjmení dítěte rozve-

dených manželů zůstává nedotčeno.

Výživné na rozvedeného manžela

Rozvod manželství neznamena, že si od jeho okamžiku půjde každý svou cestou. V zcela výjimečných situacích může dojít k tomu, že rozvedený manžel bude po rozvodu žádat výživné. O vyživovací povinnosti jednoho z rozvedených manželů ke druhému rozhoduje soud na návrh, pokud se nedohodnou jinak. Výživné nenáleží automaticky, v řízení se totiž musí prokázat, že bývalý manžel není schopen se sám živit a zároveň tato neschopnost má svůj původ v manželství. Rozsah vyživovací povinnosti záleží na individualitě každého případu. Zákon uvádí několik hledisek, která musí soud vzít za zřetel:

- jak dlouho rozvedený manželství trvalo a jak dlouho je rozvedeno
- zda si rozvedený manžel neopatřil přiměřeně zaměstnání, přestože mu v tom nebránila závažná překážka
- zda si rozvedený manžel mohl výživu zajistit řádným hospodařením s vlastním majetkem
- zda se rozvedený manžel podílel za trvání manželství na péči o rodinnou domácnost
- zda se rozvedený manžel nedo-

pustil vůči bývalému manželovi nebo osobě mu blízké činu povahy trestného činu, nebo

• zda je dán jiný obdobně závažný důvod.

Neschopnost rozvedeného manžela se sám živit nemusí být dána pouze špatným zdravotním stavem, který způsobuje to, že nemůže být výdělečně činný, ale také tím, že např. pečuje o invalidní dítě nebo o jinou osobu vyžadující jeho péči.

Rozsah vyživovací povinnosti má být přiměřený (bude se jednat tedy o výživné v nezbytném rozsahu).

Zákon však upravuje tzv. sankční výživné, kde je rozsah stanoven povinností zajistit bývalému manželovi v zásadě stejnou životní úroveň. Soud o něm rozhodne ve prospěch rozvedeného manžela, který rozvrát manželství převážně nezapříčinil nebo s rozvodem nesouhlasil a kterému byla rozvodem způsobena závažná újma. Sankční výživné lze žádat jen po dobu přiměřenou, nejdéle však po dobu tří let od rozvodu.

Výživné se může hradit opakovaně (například měsíčně) nebo jej lze uhradit obdoby, tedy jednorázově. Nic však nebrání ani tzv. naturálním plněním, kdy výživné může být poskytnuto zaji-

štěním přístřeší nebo poskytnutím potravin apod.

Bydlení po rozvodu manželství

V souvislosti s rozvodem vzniká otázka, kdo má právo zůstat bydleť v bytě a kdo naopak musí i s všemi společnou domácnost opustit. Obecně lze konstatovat, že vyhrává ten, jehož právo je vůči tomu druhému silnější. Ve většině případů jsou však práva stejná nebo společná. Primární by měla být dohoda o dalším bydlení manželů (ta je např. vyžadována, pokud se manželé rozhodnou pro tzv. smluvený rozvod). Dohoda vyžaduje souhlas obou manželů a vzhledem k rozvodové situaci je zřídkakdy možná.

Pokud měli manželé k bytu či domu stejné nebo společné právo (vlastnické právo, společný nájem mezi manžely)

Soud zruší na návrh jednoho z nich podle okolností případu dosavadní právo toho z rozvedených manželů, na kterém lze spravedlivě žádat, aby dům či byt opustil. Zcela jistě může dojít k situaci, kdy toto hledisko bude sporné, neboť někdy se zkrátka nejdí, na kom lze žádat, aby byt opustil. Příkladem může být bezdětný mladý pár, který si byl navzájem nevěrný, dosahují stej-

né výše mzdy a soud nezjistí nic, co by mohlo vést ke zrušení nájmu k bytu jednoho z nich. Zákon jen uvádí jako příklad, ke kterým hlediskům se má soud přiklánět:

- skutečnost, komu bylo do péče svěřeno nezletilé dítě
- stanovisko pronajímatele, půjčitele nebo jiné osoby v obdobném postavení.

Za další hlediska považujeme také to, který z manželů se více přičinil k rozvrátu manželství, majetkové poměry, zdravotní stav, za jakých okolností společné právo nabyli apod.

Pokud bylo společné nebo stejné právo jednoho z manželů zrušeno, měl by soud rozhodnout také o vyklizení. V souvislosti se zrušením společného práva může soud rozhodnout o způsobu náhrady za ztrátu takového práva (dříve to dělal vždy). Rozvedený manžel, který má dům nebo byt opustit, má právo tam bydleť, dokud mu druhý manžel nezajistí náhradní bydlení (pokud mu byla v řízení přiznána), nejdéle však jeden rok. Náhrada bydlení může spočívat v zajištění náhradního bytu nebo např. výplaty peněz. Soud může na návrh druhého manžela rozhodnout také o zřízení věcného břemene bydlení k dosavadnímu bytu.